

Prawo do świadczeń medycznych dla obywateli Ukrainy (na gruncie przepisów specustawy)

UPRAWNIENI

Prawo do świadczeń w Polsce, jak dla osób ubezpieczonych, obejmuje:

- obywateli Ukrainy, którzy przybyli z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej [5],
 - nieposiadających obywatelstwa ukraińskiego małżonków obywateli Ukrainy, którzy przybyli z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - obywateli Ukrainy z Kartą Polaka, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej
 - członków najbliższej rodziny obywatela Ukrainy z Kartą Polaka, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej - którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 roku.
- którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 roku.

WAŻNE!

Prawo do świadczeń obejmuje także dziecko urodzone już w Polsce, jeżeli jego matka jest osobą określoną w lit. a lub b.

Uprawnienia do świadczeń medycznych na mocy specustawy nie przysługują osobom, które przed 24 lutego 2022 roku przebywały legalnie w Polsce na podstawie zezwoleń pobytowych lub miały status uchodźcy, lub złożyły wniosek o uzyskanie takiego statusu.

WAŻNE!

Do „najbliższej rodziny” zaliczyć można: małżonka, wstępnych (rodzice, dziadkowie), zstępnych (dzieci, wnuki), rodzeństwo, powinowatych w tej samej linii lub stopniu (zięć, synowa, teść, teściowa, szwagier, bratowa, pasierb), osobę pozostającą w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu.

DO KTÓRYCH ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH MAJĄ PRAWO OSOBY UPRAWNIONE?

- Osoby wymienione jako „UPRAWNIENI” mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, udzielonych w Polsce, na analogicznych zasadach i analogicznym zakresie, jak osoby ubezpieczone w Polsce.
Z wyjątkiem: leczenia uzdrowiskowego, rehabilitacji uzdrowiskowej, prawa do leczenia za granicą, zwrotu środków za leczenie za granicą na podstawie dyrektywy „transgranicznej”.
- Przysługuje im również prawo do produktów leczniczych w ramach programów zdrowotnych Ministerstwa Zdrowia.
- Osobom wymienionym jako „UPRAWNIENI” przysługują także świadczenia w zakresie zapobiegania i leczenia chorób zakaźnych, czyli szczepienia przeciwko COVID-19, testy w kierunku koronawirusa (antygenowe i PCR) oraz leczenie związane z COVID-19.
- Dzieciom (w ramach „UPRAWNIENI”) przysługują szczepienia ochronne w ramach kalendarza szczepień ochronnych (Program Szczepień Ochronnych – PSO na 2022 r.)

WAŻNE!

Wszystkie świadczenia wymienione w podpunktach a-d są udzielane uprawnionym bezpłatnie. Finansuje je budżet państwa za pośrednictwem Narodowego Funduszu Zdrowia.

UTRATA UPRAWNIENÍ

Obywatel Ukrainy, który wyjedzie z Polski na dłużej niż miesiąc, traci uprawnienia do świadczeń medycznych przysługujących na mocy specustawy.

JAK POSTĘPOWAĆ Z OSOBAMI, KTÓRYCH NIE OBEJMUJE SPECUSTAWA, A KTÓRE ZNALAZŁY SIĘ W POLSCE W WYNIKU KONFLIKTU ZBROJNEGO W UKRAINIE?

Od 4 marca 2022 roku obowiązuje w Polsce decyzja wykonawcza Rady UE 2022/382 [6], która stwierdza istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy, w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE, i wprowadza tymczasową ochronę osób wymienionych w pkt. 4.1.

1. Decyzją są objęci:

- obywatele Ukrainy zamieszkali w Ukrainie przed 24 lutego 2022 roku i członkowie ich rodzin,
- obywatele państw trzecich i bezpaństwowcy, którzy przed 24 lutego 2022 roku korzystali w Ukrainie z ochrony międzynarodowej (uchodźcy) i członkowie ich rodzin,
- obywatele państw trzecich i bezpaństwowcy, którzy przebywali w Ukrainie przed 24 lutego 2022 roku na podstawie zezwolenia na pobyt stały, i nie mogą bezpiecznie wrócić do swojego państwa.

WAŻNE!

„Członkiem rodziny”, w rozumieniu decyzji Rady UE, jest: małżonek, partner uznawany przez prawo; małoletnie i niepozostające w związku małżeńskim dzieci; dzieci małżonka, inni bliscy krewni, jeżeli mieszkali razem, jako jedna rodzina i byli na utrzymaniu osoby objętej ochroną tymczasową.

2. Osobom wymienionym w pkt. 4.1 przysługuje opieka medyczna, zgodnie z art. 110 i 112 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej [7], która została znowelizowana przez uchwalenie specustawy.

3. Opiekę medyczną osobie korzystającej z ochrony czasowej, której zostało wydane zaświadczenie, o którym mowa w art. 110 ust. 5, Szef Urzędu ds. Cudzoziemców zapewnia, na jej żądanie, opiekę medyczną.

Osobie korzystającej z ochrony czasowej Szef Urzędu ds. Cudzoziemców wydaje, na jej żądanie, zaświadczenie potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej.

4. Opieka medyczna udzielana jest w placówkach medycznych, które mają podpisaną umowę z Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców.

5. Koszty tej opieki pokrywa Szef Urzędu ds. Cudzoziemców z budżetu państwa.

Ponadto osobom tym przysługują świadczenia dotyczące zapobiegania i leczenia chorób zakaźnych – w tym szczepienia przeciwko COVID-19, testy w kierunku koronawirusa (antygenowe i PCR), leczenie COVID-19. Finansuje je budżet państwa za pośrednictwem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Weryfikacja uprawnień do świadczeń medycznych dla osób uprawnionych na mocy specustawy

1. PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE SPECUSTAWY (od 24 lutego do 11 marca 2022 roku) na podstawie każdego dokumentu, który potwierdza tożsamość, m.in.:

- paszportu obywatela Ukrainy ze stemplem Straży Granicznej RP,
- zaświadczenia wydanego przez Straż Graniczną RP,
- dowodu osobistego,
- prawa jazdy,
- aktu małżeństwa,
- aktu urodzenia,
- innego dokumentu poświadczającego status ukraińskiego obywatelstwa, przekroczenia granicy, miejsce przekroczenia granicy; status małżonka obywatela Ukrainy, pokrewieństwo w przypadku najbliższej rodziny obywatela Ukrainy z Kartą Polaka.

2. PO WEJŚCIU W ŻYCIE SPECUSTAWY (od 12 marca 2022 roku) dodatkowo na podstawie:

- specjalnego numeru PESEL nadawanego obywatelom Ukrainy,
- e-dokumentu (osoby pełnoletnie, które zarejestrują się w gminie i zostanie nadany im numer PESEL oraz założą profil zaufany, mogą aktywować e-dokument poświadczający status osoby uprawnionej),
- wydruk potwierdzenia utworzenia profilu zaufanego osoby uprawnionej (zawiera: imię i nazwisko, numer PESEL).

Refundacja recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne a przepisy specustawy

1. Refundowane recepty i wyroby medyczne przysługują osobom uprawnionym z mocy specustawy, wymienionym w KOMUNIKACIE NR 1, na analogicznych zasadach, jak ubezpieczonym.

2. Dokumenty na podstawie, których potwierdza się prawo do świadczeń oraz tożsamość osoby uprawnionej na mocy specustawy, zostały wymienione w KOMUNIKACIE NR 2.

3. Podstawowe zasady wystawiania recept:

- aby udzielić świadczenia rzeczowego (zaordynowanie leku przez wypisanie recepty) należy zweryfikować uprawnienie pacjenta i odnotować to uprawnienie w dokumentacji medycznej.
- zasady wystawiania recept są tożsame do zasad dla obywateli UE z prawem do świadczeń z zastrzeżeniem identyfikatora, który przyjmie wartość zależną od dokumentu, którym osoba uprawniona z mocy specustawy będzie się legitymowała.
- recepta refundowana dla dziecka nieposiadającego dokumentu tożsamości może być wystawiona w przypadku, gdy możliwe jest wskazanie opiekuna, który spełnia warunki dot. rodzajów dokumentów potwierdzających tożsamość.

WAŻNE!

Recepta wystawiona dla osoby uprawnionej na podstawie specustawy musi zawierać kod IN.

Osoba uprawniona z mocy specustawy, która nie ma nadanego specjalnego numeru PESEL, której receptę elektroniczną wystawia osoba uprawniona w Polsce, powinna otrzymać wydruk informacyjny z naniesionym kluczem dostępu dodatkowo przedstawionym w postaci kodu kreskowego, który pozwoli osobie realizującej receptę na odczytanie recepty z elektronicznej platformy SIM (P1).

4. Podstawowe zasady realizacji recept

- Realizacja recept wystawionych z kodem IN dla osób uprawnionych z mocy specustawy odbywa się analogicznie, jak w przypadku obywateli UE z prawem do świadczeń, z zastrzeżeniem braku obowiązku posiadania karty EKUZ lub poświadczenia NFZ.
- nie ma potrzeby kopiowania/skanowania dokumentu potwierdzającego uprawnienia.

Ważne informacje dla obywateli Ukrainy: <https://www.gov.pl/web/ua>